

СНН

СЕРБСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ.

СЕРБСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

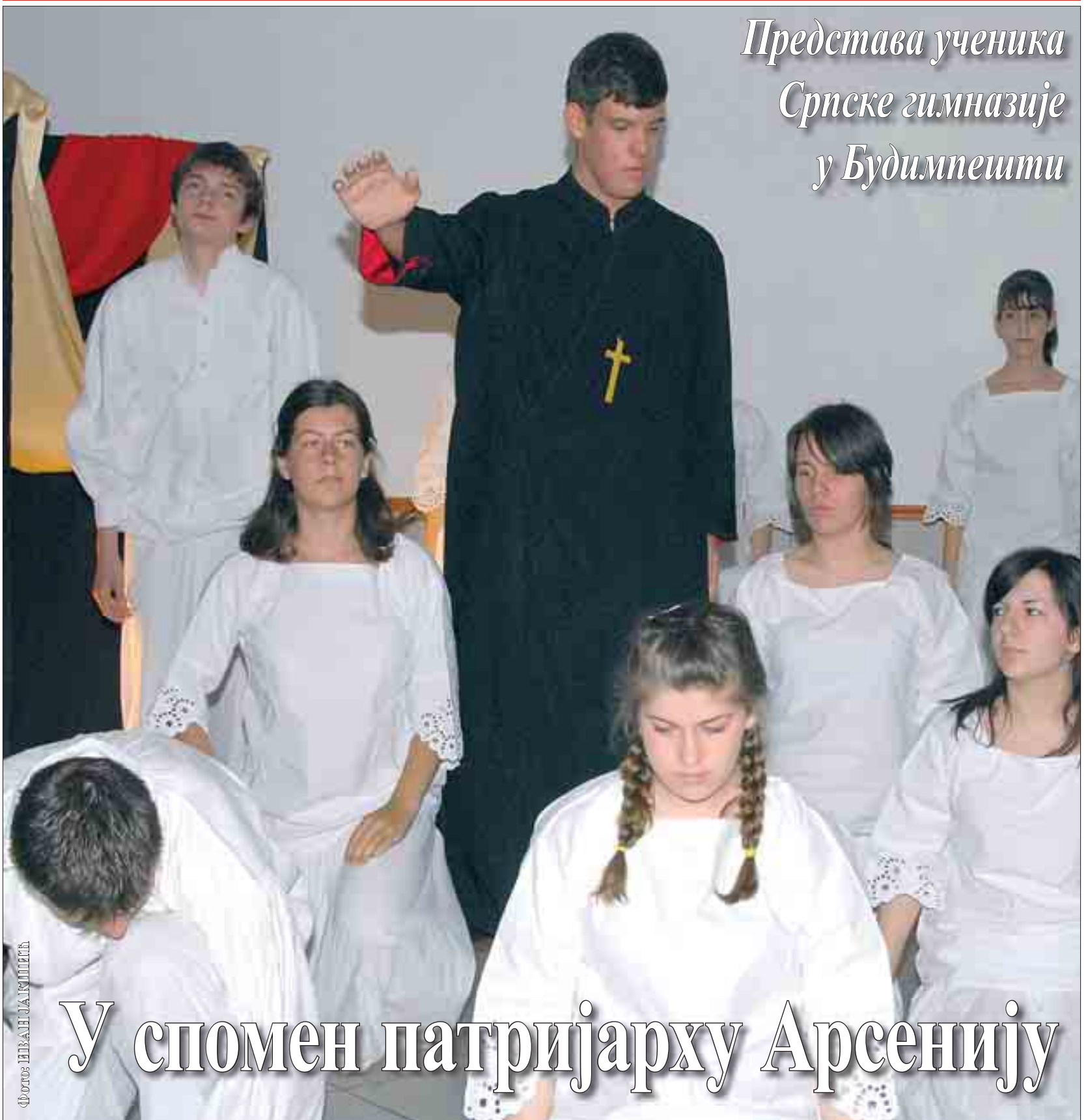
СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

Пешта, 1838–1849.

Будимпешта, 17. мај 2007.

Нова серија, г. XVII, бр. 20

*Представа ученика
Српске гимназије
у Будимпешти*

У спомен патријарху Арсенију

Фотос: МИЛАН ЈАКОВИЋ

Незадовољство мањинаца у Печују

Милица Павлов гласа

Пошто је Јавно-управни уред Жупаније Барање скренуо пажњу руководству и члановима Савета удружења мањинских самоуправа да из правних разлога овај назив се не може у даљњем примењивати, организација, која је све до сада користила ово име, на предлог већ поменутог уреда име савета преименовала је у „Мањински савет” што је за собом повело и низ других административних измена.

Баш зато, у згради Градоначелничког уреда града Печуја за 9. мај сазвана је седница Мањинског савета на чијем дневном реду су се нашле три тачке: избор председника Мањинског савета, модификација Статута поменутог организације и развој.

У првој тачци, представници мањина, међу којима је била и др Милица Павлов, потпредседник Самоуправе Срба у Печују, једногласно су одлучили да председник савета и даље остане Јанош Каблар, досадашњи руководилац већ поменутог организације а потпредседник Габор Франк, иначе председник Самоуправе Немаца у Печују. Одмах затим извршене су и мање модификације Статута.

Највеће буре изазвала је трећа тачка, где је у оквиру „Разно” било речи о програмима Културне престонице Европе 2010. Будући да су у културној престоници, у Печују, припреме за централну годишњицу отпочеле а већ се приређују програми (ова година посвећује се образовању, док следећа социјалној заштити и здравству, затим следе цркве), представници мањина су изразили негодовање што стручни штаб задужен за организовање и реализацију приредаба уопште не укључује мањине у цео процес остваривања пројекта „Културна престоница Европе 2010.” Иако је оновремено више пута било наглашено да ће и народности имати свој велики удео у организацији и спровођењу програма, од тога се ништа није остварило. Мањине су биле дотле добре, док су своје име дале у конкурс, поднетом према Бриселу и европским установама, у којем је истакнут вишенаци-

онални карактер града, толеранција и отвореност насеља и друге позитивне одлике. Од тренутка, откада је Печуј проглашен за „Културну престоницу Европе 2010”, надлежни потпуно заборављају дату реч и мањине, све се ради без народности које би, међутим, имале шта да покажу и могле би помоћи да програми буду квалитетнији, бољи, успешнији.

У сваком случају, на рачун стручног савета, дирекције одговорне за програме Културне престонице Европе 2010. изнете су бројне критике, примедбе, баш зато, Јанош Каблар, председник Мањинског савета предложио је да се на следећој седници, у року од две недеље, уприличи сусрет између Мартона Мехеша, директора КПЕ и представника мањина како би се најзад искристалисала слика да ли у будуће надлежни рачунају на учешће народности у реализацији пројекта Културна престоница Европе 2010. или пак не!?

На крају заседања, Ержебет Шандор-Салаи, декан Правног факултета Печујског универзитета присутне је информисала да ће њена установа, на молбу Мађарске академије наука, бити организатор једне међународне конференције у јулу која ће бити посвећена језицима мањина у Европи.

П. М.

Сарадња темишварских и сегединских слависта

Студенти и предавачи Славистичке катедре, тачније србистике, Сегединског универзитета након недавне посете својих колега из Темишвара, одазвали су се позиву проф. др Миље Радана, шефа Српског одељења при Славистичкој катедри Темишварског универзитета и 21. априла боравили у престоници Баната у Румунији.

Сегединци су на путу према Темишвару успут стали у манастиру Бездину где их је примила мати Ангелина, једина монахиња древног манастира. Гости из Мађарске, након што су се упознали са историјом древне светиње и укратко попричали са својим домаћином, кренули су за Темишвар где их је пут водио на Универзитет, тачније, Славистичку катедру.

Ту су их дочекали декан установе и проф. др Миља Радан, шеф Српског одељења при Славистичкој катедри, који су поздравивши колеге истакли важност сарадње универзитета и катедри, док је у име Сегединца др Иштван Феринц указао на целисходност и корист стручне сарадње, пре свега објављивања заједничких публикација, приређивања конференција, односно покретања заједничких пројеката међу којима и реалну шансу има штампање зборника о лингвистима у Банату.

П. М.

Радови на српском храму у Илочцу

Српска православна црква у Илочцу, посвећена св. преподобној Параскеви, саграђена је од опеке и камена 1808. године. Зуби времена видни су на светињи па је недавно захваљујући труду и залагању јереја Радована Савића, пароха мохачког, којем потпада поменуто барањско насеље у којем данас више нема ни једне живе српске душе, дошло до мањих реконструкционих радова.

У звонику су направљене жалугатре, два прозора су након устакљивања прекривена решеткама,

извршено је и чишћење порте. Најнеопходнији радови су извршени, међутим, преко потребна би била обнова кровне конструкције месног српског православног храма! Због беспарице, за сада, то је само сан, но, уколико се дуго чека, прети опасност потпуног пропадања српске православне цркве у Илочцу која је, поред месног српског православног гробља, последњи споменик који сведочи о некадашњем битисању Срба у овом барањском насељу.

П. М.

О плановима српске заједнице у Липови

Будући да су се у последње време нагомилали проблеми и обавезе, и Самоуправа Срба у Липови крајем априла одржала је своје редовно заседање.

Седицом је председавао Никола Поповић, председник бираног тела Срба у Липови а на дневном реду заседања нашле су се три тачке: овогодишњи буџет, план рада и тачка под „Разно”.

Што се тиче материјалних могућности Липовчана, оне су и ове године остале скромне, сличне прошлој и ранијим годинама, тачније,

на располагању имају средства добивена из државног буџета. Једино решење за допуњавање финансијских извора могу да значе конкурси...

Баш зато, и план рада прилагођен је новчаним могућностима месне српске мањинске самоуправе: средства ће, пре свега, бити утрошена за достојну прославу храмовне славе „Ивањдан”, одлазак на манастирску славу у Грабовац, односно, организацију Дана села у Липови који се предвиђа у августу.

У трећој тачци говорило се о нуж-

ности обнове крова месног српског православног храма, пошто су недавне олује направиле штете на кровној конструкцији па хитно ваља изменити одређене црепове како не би дошло до прокишњавања цркве. У циљу предухитрења најгорег, Липовчани ће ускоро прионути раду и извршити најнеопходније послове на светињи којој месна српска мањинска самоуправа посвећује посебну пажњу, несребично је потпомаже како материјално тако и у друштвеном раду.

Предраг Мандић

Др Каталин Сили, председница Парламента Републике Мађарске

Стабилност Србије је у интересу Мађарске

Имајући у виду буран политички и парламентарни живот кроз који последњих година пролази Мађарска, намеће се утисак да је функција председника Парламента она која посебно обавезује. Др Каталин Сили је обавља већ шесту годину, у свом другом мандату. Политичку каријеру започела је као државни секретар Министарства за екологију, наставила ју је као заменик председника владајуће Мађарске социјалистичке партије, док је за председника Парламента први пут је изабрана 2002. године. Пре две године је, да подсетимо, била кандидат МСП-а за председника Републике, али је вољом већине посланика на то место изабран њен противкандидат, Ласло Шољом.

Госпођо Сили, како оцењујете ниво тренутних политичких односа Мађарске и суседне Србије?

– Протеклих година остварили смо веома добре основе за сарадњу са Србијом и можемо рећи да су наше везе сада јаче него раније. Пре три године сам са мојим српским партнером Предрагом Марковићем, покренула Програм толеранције.

И сарадњу са Скупштином Војводине оцењујем позитивно. Надам се да ће наша сарадња са два парламента у Србији – српским и војвођанским, убудуће бити све плоднија. У циљу јачања политичке сарадње, ове године ћемо у Будимпешти организовати конференцију за председнике парламента западно-балканског региона.

Од када сте на челу мађарског Парламента често сте се сретали са политичарима из Србије. Дали је остало нерешено

се што у Мађарској функционише јак самоуправни систем националних мањина.

Како оцењујете тренутну политичку климу у Војводини?

– Избори су иза нас и резултате оцењујем охрабрујућим. Избор нових лидера највеће мађарске странке у Србији, Савеза војвођанских Мађара, протекло је без проблема. Мађарска заједница у Војводини је политички шаролика. Та шароликост је с једне стране позитивна, јер је свака од тих заједница бројна. Али, у исто време, то је позитивно само док различите политичке снаге могу сарађивати и интересу свих војвођанских Мађара. Верујем да ће се продубљивање политичких разговора међу странкама војвођанских Мађара уклопити у настојања Србије да се прикључи евроатлантским интеграцијама, што је наглашени интерес Мађарске.

Припадници мађарске мањине у Војводини од своје матичне земље и даље очекују статус држављана. Колико су њихова очекивања реална и шта је највећа препрека за тај корак власти у Мађарској?

– Препреке су законске. Тренутни правни прописи не омогућавају колективно давање држављанства мађарским заједницама ван граница. Потребна би била сагласност парламентарних странака за промену Закона о држављанству, а модификација тог закона захтева двотрећинску већину у парламенту. Након 2004. године, на иницијативу једне невладине организације, сада се поново јавља предлог за референдумско гласање о питању двојног држављанства. То данас одбацују све парламентарне странке, с образложењем да референдум није одговарајући начин за одлучивање о давању двојног држављанства, па према томе то и није страначко-политичко питање.

Добијање двојног држављанства не захтева само модификацију мађарског Устава, него у појединим случајевима и оних земаља у којима живе мађарске заједнице. Мађари у Украјини су, на пример, искључени из ове могућности, јер украјински

Косово се не може поредити са Војводином

– Питање Косова се не може поредити са оним у Војводини, нити се може у потпуности паралелно посматрати, јер је сваки простор јединствен и захтева појединачно оцењивање. Та два региона располажу различитим политичким, привредним, односно етничким потенцијалима.

Стабилност је приоритетно питање. Дугорочни интерес Мађарске је да решавање Косова иде у правцу који не вређа стабилност Србије и региона. Мањине, пак, располажу својим мањинским правима, како у међународним тако и у националним релацијама, а задатак сваке државе је задовољавање тих права. Сматрам потребним да се судбина Косова реши на начин који тамошњим Србима не би дао мотиве за исељавање. Прихватање Ахтисаријевог плана пружа решење за то.

неко од питања која су доминирала приликом тих сусрета?

– Не тако давно са забринутошћу смо пратили разне екстремне догађаје у Србији, усмерене против припадника националних мањина, па тако и војвођанских Мађара. У више насеља у којима живе Мађари било је инцидената. Приликом анализе ових догађаја основали смо Програм толеранције, са партнерима из српског парламента. Омладински камп толеранције, који је основан унутар програма, кренуо је 2005. и од тада се организује сваке године. Имам утисак да је он допринео зближавању младих, путем узајамног упознавања историје и културе, што чини основу обоностраног поштовања и прихватања. Припремање заједничких публикација је следећи корак Програма толеранције, као и јачање привредне сарадње. Евроатлантско прикључивање и интеграција Србије је перманентна тема разговора са партнерима из Србије.

Што се тиче незакључених питања, ту има одређених проблема које до сада нисмо могли у потпуности да решимо. То су, на пример, питања незапослености, образовања, појачаног исељавања, као и

неке друге појаве усмерене против Мађара. Све се то тиче сигурности и опстанка, односно будуће судбине војвођанских Мађара. То су питања за која тражимо решења, али се она могу постићи у оквиру једног дужег процеса.

Пошто ће Мађарска 2008. године ступити у шенгенску зону, акутан проблем за војвођанске Мађаре може представљати режим виза. За тај проблем морамо што пре наћи решење.

Да ли ћете у догледно време бити у прилици да се са говорнице Парламента обратите и будућим посланицима српске мањине? Колико знамо, Устав је у томе изричит?

– Што се тиче српске мањине у Мађарској, највећи проблем њихових лидера је што им није омогућено да уђу у парламент. Чињеница је да питање представљања националних мањина у том телу треба решити. Око тога се морамо трудити и надам се да ће се услови за то створити што пре. На то нас обавезује и Устав. Потребу за заступањем мањина у Парламенту не оспорава ни једна политичка снага у Мађарској. Питање је само на који начин то реализовати. Међутим, радујем

Порука новој српској влади

– За нас је најважнија заједничка европска будућност. Мађарска подржава напоре Србије за евроатлантско прикључење и жеља нам је да се европске интеграције са Србијом што пре остваре. Моја порука је да се настави демократска транзиција, процес европске интеграције и да се пронађе одговарајући темпо за то. Знамо колико задатака захтева све то, не говоримо о појединим потребним корацима за интеграцију унутар државе и стварање унутрашње политичке климе подршке.

Мањине и парламент

– Што се тиче српске мањине у Мађарској, највећи проблем њених лидера је то што им није омогућено да уђу у парламент. Чињеница је да питање представљања националних мањина у том телу треба решити. Око тога се морамо трудити и надам се да ће се услови за то створити што пре. На то нас обавезује и Устав. Потребу за заступањем мањина у Парламенту не оспорава ни једна политичка снага у Мађарској. Питање је само на који начин то реализовати. Међутим, радујем се што у Мађарској функционише јак самоуправни систем националних мањина.

закони не предвиђају двојно држављанство.

Потребно је изградити документ који ће садржати дугорочну визију будућности мађарског народа, укључујући ту и закон о народној политици, који ће у промењеној европској ситуацији одредити јасан простор за сарадњу унутар мађарске заједнице. Мишљења сам да се израдом народно-политичке стратегије на основу развојка и аутентичног представљања може вратити међусобно поверење између матице и мађарске дијаспоре.

Поједини мађарски политичари у Војводини сматрају да би мањинама у тој покрајини требало обезбедити статус какав Србија захтева за Србе на Косову. Да ли делите њихово мишљење?

– Питање Косова се не може поредити са оним у Војводини, нити се може у потпуности паралелно посматрати, јер је сваки простор јединствен и захтева појединачно оцењивање. Та два региона располажу различитим политичким, привредним, односно етничким потенцијалима.

Стабилност је приоритетно питање. Дугорочни интерес Мађарске је да решавање Косова иде у правцу који не вређа стабилност Србије и региона. Мањине, пак, располажу својим мањинским правима, како у међународним тако и у националним релацијама, а задатак сваке државе је задовољавање тих права. Сматрам потребним да се судбина Косова реши на начин који тамошњим Србима не би дао мотиве за иселјавање. Прихватање Ахтисаријевог плана пружа решење за то.

Да ли Србија, на путу ка ЕУ, може да рачуна на помоћ свог северног суседа?

– Интерес Мађарске као чланице ЕУ и НАТО-а, али и као земље која је суседна Србији и уједно матична држава војвођанских Мађара, јесте помагање евроатлантске интеграције Србије. Мађарска и њен Парламент и даље ће помагати ову интеграцију. Војводина у томе може имати истакнуту улогу, јер у приступању Србије ЕУ, та покрајина треба да има улогу моста. Мађарска је спрема да пренесе Србији своја искуства из процеса прикључења. Наша тесна сарадња са покрајинском Скупштином има и тај циљ.

Истакла бих сарадњу четири стручна одбора на нивоу парламената: привредни, пољопривредни, образовно-културни и одбор за европска питања. Такође сматрам важним јачање билатералне привредне сарадње, заједничко коришћење конкурса ЕУ за регионалну сарадњу, који нам стоје на располагању.

Треба пронаћи и употребити расположиве конкурсе ЕУ за пограничну сарадњу. Пружамо такође помоћ у изради планова општег развоја пограничних регија.

На моју иницијативу заживео је Форум мађарских посланика Карпатског басена. Он већ располаже и привредним пододбором, чији је главни циљ помагање регионалне привредне сарадње. Са истим циљем ће се у јуну организовати скуп предузетника Карпатског басена. Велику улогу у даљем јачању привредне сарадње двеју земаља могу добити центри за развој предузетништва, односно планирана предузетништва за локални развој.

Да ли су економске тешкоће са којима се Мађарска тренутно суочава, утицале на њен рејтинг у ЕУ и шта је по вама био суштински узрочник недавних немира на улицама Будимпеште?

– Што се тиче уличних дешавања, ја их с једне стране посматрам као последицу демократије, у којој се исказују различита мишљења. Са друге стране, било је страшно видети екстремне појаве у склопу

тих дешавања. Те крајности садржавале су осећања и револт разочараних губитника у процесу транзиције, а исто тако и сировост фудбалских навијача-хулигана и непоштовање осећања грађана током прославе годишњице револуције из 1956. Сматрам важним кораком своје политичке активности да смо тада у Парламенту успели консензусом да прихватимо документ у којем су мађарске парламентарне политичке снаге осудиле улично насиље и да позовемо на мирно решавање проблема, унутар Парламента.

Што се тиче економских тешкоћа, ЕУ је прихватила предложени план реформи за које се и тада знало да неће бити лако оствариве. Те тешкоће су, међутим, пролазне и мислим да је ЕУ оценила позитивно то што Мађарска ступа у тако радикалне реформе. Та подршка од стране ЕУ је перманентна, све док држава успева да их спроводи, макар и корак по корак.

Шта бисте поручили вашиим колегама у новоизабраном српском парламенту, односно новој Влади Србије?

– За нас је најважнија заједничка европска будућност. Мађарска подржава напоре Србије за евроатлантско прикључење и жеља нам је да се европске интеграције са Србијом што пре остваре. Моја порука је да се настави демократска транзиција, процес европске интеграције и

Помоћ суседу

– Интерес Мађарске као чланице ЕУ и НАТО-а, али и као земље која је суседна Србији и уједно матична држава војвођанских Мађара, јесте помагање евроатлантске интеграције Србије. Мађарска и њен Парламент и даље ће помагати ову интеграцију.

Војводина у томе може имати истакнуту улогу, јер у приступању Србије ЕУ, та покрајина треба да има улогу моста. Мађарска је спремна да пренесе Србији своја искуства из процеса прикључења. Наша тесна сарадња са покрајинском Скупштином има и тај циљ.

да се пронађе одговарајући темпо за то. Знамо колико задатака захтева све то, не говорећи о појединим потребним корацима за интеграцију унутар државе и стварање унутрашње политичке климе подршке.

Исто тако бих им поручила да и даље с одговарајућом пажњом прате стабилност ситуације у којој се налазе војвођански Мађари. За нас је посебно важна стабилност услова у којима они живе и то битно утиче на односе наших двеју земаља.

Разговор водили: Драган Јаковљевић Милица Павлов

ИЗ НАШЕ

ИСТОРИЈЕ (8)

Битка код Велбужда

Срефан Урош III Дечански се уплео и у династичке борбе које су се водиле у Византији између цара Андроника II и његовог унука Андроника III. Он је био на страни старог цара, док је бугарски цар Михаило више пута мењао позицију. У мају 1328, када је освојио Цариград и уклонио с власти свог деда, Андроник III је био у непријатељству с оба своја суседа, али је крајем исте године склопио мир с Михаилом и тиме је био отворен пут обојици да према годину дана раније склопљеном, али у међувремену нарушеном савезу окрену оружје против Србије.

Односи између бугарског цара и српског краља су и из других разлога били затегнути. Михаило је раније био ожењен Стефановом сестром Аном с којом је имао и сина, али ју је касније напустио а сина искључио из наследства. Изгледа да је и Михаило имао неке разлоге за увређеност и срдбу. Све у свему, он је одлучио да искористи околност што је Стефан био у рату са Византијом.

Припреме за заједнички напад на Србију почеле су у пролеће 1330. године. Почетком јула цар Андроник је с војском ушао у Македонију, освојио неколико мањих утврђења, а онда се зауставио, вероватно очекујући исход бугарског похода. Бугарски цар је са великом војском, ојачаном татарским и влашким помоћним одредима, крајем јула ушао на српску територију.

Када је Стефан Дечански сазнао којим правцем се креће бугарска војска, он јој је кренуо у сусрет. У његовој војсци се налазио и одред шпанских најамника. Војска бугарског цара је пет дана пустошила и пљачкала земље српског владара, док није наишла на његов табор северно од Велбужда (данас Ђустендил у Бугарској). Сусрет је за Бугаре био неочекиван, као што је био неочекиван и жестоки напад српске војске у подне 28. јула 1330. године. У бугарској војсци је настала пометња која се појачала кад се део војске дао у бекство а цар Михаило пао рањен. Он је касније подлегао ранама. Српски краљ је до краја искористио предност стечену на самом почетку битке и однео пуну победу која је далеко одјекнула.

После битке и погибии цара Михаила Стефан Дечански је ушао у Бугарску и на престо поставио свог сестрића, Аниног сина, Ивана Стефана. Одред српске војске је новог цара отпратио у престоницу, у Трново. Бугарски племићи и достојанственици били су потврђени у својим звањима и поседима.

Када је примио вест о исходу битке код Велбужда, византијски цар Андроник се повукао из Македоније и тиме је победа Стефана Дечанског била потпуна.

Предраг Степановић

ПИСМА

ИЗВЕСНОЈ

Еуросонг и панели

Прође још један евровизијски музички фестивал. Они који се не интересују много за политику и географију тек у таквим приликама виде да сваки Еуросонг открије по неку нову европску земљу. А тих државица, поготову оних са Балкана, к'о кусих паса. Као кад чекићем лупиш камен и разбијеш га, а онда наставиш да бесомучно лупаш по остацима остатака. Првим ударцем од једног камена направити пет. Другим од пет добијеш двадесет. Трећим и сваким следећим већ лупаш по нечему што се не би могло назвати никако. Осим ако не мислиш да је и прашина нешто.

Било како било, нама су ти балкански каменчићи овога пута били наклоњени, сви од реда. Мајка Русија је, по традицији, око својих скута имала своје каменчиће и њихове гласове који умало да нам покваре рачуне. Тако је Еуросонг једино место на којем Срби у њој уместо мајке виде злу маћеху.

Резултате гласања знаш, тако о њима сада не бих. Можда пре о томе како је на том фестивалу пољубан традиционални мушко-женски принцип. Видесмо да је у мноштву случајева потиснут женско-женским или мушко-мушким, а на сцени је местимично провејавало и нешто... поприлично између. Таман да се ухватим за главу, кад се сетих плаката који висе окачен у једној нашој самоуправи. Испод више врста усликаних торти стоји како су све укусне, иако је свака различита.

Осим Еуросонга, у Мађарској је с пажњом пропраћена још једна ТВ емисија. Богами, и са зељом. Не, у њој није било речи о клими Северне Африке на коју ћемо чекати краће него што смо мислили; ни о изанђалој нуклеарки у Пакију која наставља да ради упркос истеклом року трајања; ни о растућем фашизму; ни о онима који ће умрети пред болничком капијом ако не плате, иако су лекаре иколовали о свом трошку, док су радили. Буде речи и о томе, али оно чега су се наши суграђани овога пута уплашили јесте сазнање да ће многи за двадесетак година остати без станова.

Грађевинци кажу да тада истиче рок трајања већине панелних зграда у Будимпешти и да ће се након тога почети са њиховим рушењем. Дакле, чувеним блоковима званим „к'о јаје јајету“, из времена када смо били учени да сви треба да изгледамо некако исто, ускоро ће одзвонити. Колико сам схватио, гвождје почиње да им трули. Шта ће бити са садашњим станама, нико не зна. Али, пошто се око нас мање-више све заснива на – плати на клати, нећеш морати много да погађаш.

Твој Драган

КУЛТУРА МАТИЦЕ

Словеначки писци у Дому омладине

Књижевно вече словеначких писаца, уприличено 7. маја у „Погону“ Дома омладине, редак је догађај у културном животу Београда. Представили су се аутори словеначке издавачке куће „Штудентска založba“ и њене најпрепознатљивије едиције „Белетрина“: Гашпер Бившек (1984), Фери Лаиншчек (1959), Маја Новак (1960), Луција Ступица (1971) и Митја Чандер (1974), који од њених почетака 1996. године уређује едицију „Белетрина“.

Писци су читали одломке из својих дела на словеначком, а затим је песникиња Ана Ристовић, преводилац њихове прозе и поезије, прочитала одломке њихових дела на српском језику. Модератор програма био је Теофил Панчић. Словеначки писци гостовали су у Србији до 8. маја.

„Живот и смрт порно банде“

Снимање новог домаћег филма „Живот и смрт порно банде“, играног дебија младог београдског редитеља Младена Ђорђевића, увелико се већ одвија на разним, необичним локацијама у Србији. Филм се реализује у продукцији филмске куће „Баш челик“ Срдана Голубовића, а подржан је и средствима Секретаријата за културу града Београда.

Филм „Живот и смрт порно банде“ слика портрет савремене Србије из визуре главног јунака, деструктивног неоствареног редитеља Марка. Ово остварење говори о два периода из новије историје наше матичне земље. Први је период милошевићевске, а други период постмилошевићевске, петооктобарске Србије.

Пошто су протерани из Београда, редитељ и његова група – порно банда – крећу на пут по Србији, током кога су сведоци константних песимистичних слика српског живота. На том путу описано је пропадање групе људи која измиче актуелној подели на две Србије: урбану и руралну. Група је слика треће Србије, групе коју чине људи са маргине, такође типични за савремено српско друштво.

Филм о Тесли истовремено у Београду и у Кану

У Музеју Југословенске кинотеке 21. маја биће приказан документарни филм немачког редитеља Михаела Крауса о великану српске и светске науке Николи Тесли, истовремено када и на филмском фестивалу у Кану. Тада би требало да буде успостављена телефонска веза са аутором тог остварења, најављено је 14. маја у Кинотеци.

У славу оца нове технологије и новог погледа на свет који је мотив за проналазак радија управо нашао у планетарној комуникацији и спајању људи и нација, копремијерно приказивање осамдесетоминутног филма „Све о Тесли“ биће пропраћено успостављањем веза на више адреса.

Нови филм Дарка Бајића „На лепом плавом Дунаву“

Филмски редитељ Дарко Бајић и „прва глумачка постава“ представили су 14. маја нови филм „На лепом плавом Дунаву“, чија се премијера очекује током септембра или октобра. Радња филма догађа се на путничком броду који плови на релацији Беч – Београд, на којем исцрпљени, исфрустрирани и несрећни људи из западне Европе уговарају бизнис кроз забаву, алкохол и секс, док је посада брода састављена од младих из источне Европе, чији је циљ зарада, помоћу које би напустили своје „незанимљиве животе“.

...И

ТАЧКА

Одласци и повраци. Многи грађани Б. током свог живота дођу до закључка да је у овом граду немогуће живети, маштају о неким другим градовима, о којима су чули из прича својих пријатеља, а неки од њих се, коначно, и одваже за велику авантуру, крену на дуг и неизванредан пут, у правцу далеких, обећаних земаља, богатих, светлуцавих насеобина пуних небодера у стаклу, оставе за собом прашњави и провинцијални Б, и своје прашњаве и провинцијалне суграђане, али се зато након извесног времена многи од њих врате, макар као богати туристи, привучени носталгијом, жељни прашњаве провинцијалности која их подсећа на њихову младост и младалачке снове, жељни никад заборављених мириса и лица, поезије спонтаног живота, која је искључива привилегија несавршених градова, какав је и Б.

Речник банкарства. Песник М. је одувек волео речнике, а када се, пре пар дана докопао Речника банкарства, почео је да га чита као најужбудљивију литературу, улазећи у један сасвим нови свет непознатих речи и значења, наслађујући се необичним и поетичним изразима као што су *појмовна обвезница, осигурани ризик, улазак у портфељ, нерезидентна конвертибилност, покриће непокривене позиције* итд, али највише од свих допао му се израз *цена пропуштене прилике*, јер је сматрао да је за тај непознати појам у току свог досадашњег живота потрошио читаво једно богатство.

Милан Степанов

МАТИЦА НА ДЛАНУ**Успон и пад руске провинције**

Прошла недеља је била једна од најзбуљивијих у новијој српској историји. Почела је избором Томислава Николића, десне руке Војислава Шешеља, за председника српског парламента – а завршила се сменом дотичног. Почела је (тако је бар изгледало) коначним распадом демократског блока, а завршила се његовим волшебним измирењем и договором о саставу владе. Србија се, у међувремену, провозала политичким временом, до 90-тих и напредак, мада је ова „справа“ више подсећала на циркусски рингшипил.

На сличност српског парламента и циркуса, први је указао посланик Ненад Чанак, који је као једину разлику истакао чврсту грађу скупштинског здања, за разлику од циркуса који се одржава под шатром. Тако је, наиме, изгледала атмосфера у Народној скупштини Србије приликом избора председавајућег. Поново смо са говорнице слушали међусобне оптужбе, вулгарне изразе и прозивке „издајника“, док је сам Томислав Николић, у једном тренутку покојног Зорана Ђинђића назвао „мафијашким председником“.

Зашто је овај избор уопште био толико битан? Зато јер се у (тримесечном) жеку преговора унутар тзв. демократског блока, препуном необавезујућих изјава и лажних обећања, најзад појавила конкретна и опипљива ствар. Избор за председника је требало недвосмислено да покаже постоји ли „демократски блок“, има ли

шансе да се Тадић и Коштуница договоре, или ћемо у септембру опет морати на изборе.

И десило се оно чега смо се прибојавали. Странка Војислава Коштунице, познатија као ДСС, стала је на страну Српске радикалне странке, и уместо за кандидата Демократске странке, гласала за заменика Војислава Шешеља!

Мало је оних којима је ових неколико дана председавања Томислава Николића било свеједно. Како у земљи, тако и у свету. Можда је најречитији био европски комесар за проширење Оли Рен, који је изјавио како се „Србија за два дана вратила двадесет година уназад“. Европа је одмах одложила парафирање споразума о визама, а Савет Европе откозао подизање заставе у Београду (у знак обележавања почетка српског председавања Комитету министара СЕ).

Будући да је ДСС подржао СРС, било је за очекивати и да радикали подрже Коштуницу, па је председник Србије Борис Тадић упутио писмо лидерима странака које су гласале за Томислава Николића са молбом да га до 11. маја обавесте уколико имају заједничког кандидата за премијера. За то време председавајући Николић није губио часа, па је стално мало застрашивао јавност невероватним изјавама и предлозима. Од свега што се могло чути, највећи утисак изазвале су две реченице: прва, у којој Николић предлаже увођење ванредног стања (због одвајања Косова), и друга, у којој каже да би за Србију било боље да је руска провинција него чланица ЕУ.

А онда се, за једну ноћ, све опет окреће на ноге. И то Коштуничине. Тадић пристаје на његове услове и потписује пакт, мада се у јавности неке козметичке измене желе представити као спасоносни политички компромис.

ТЕКУЋА ТРАКА**Битка за резолуцију**

Русија и Француска припремиле су опречне нацрте резолуција о статусу Косова, наводе у Уједињеним нацијама. Руски документ садржи озбиљне резерве према Ахтисаријевом предлогу решења статуса, а француски отвара врата за спровођење тог плана. Руски план подразумева наставак преговора између Београда и Приштине, који би довео до обострано прихватљивих решења.

Претња из Чикага

Судији Нати Месаровић, која суди убицама Зорана Ђинђића, упућене су озбиљне претње у писму које је потписала непозната Организација за заштиту Срба, из Чикага. У писму се на највулгарнији начин вређају судије, али и убијени премијер. Судији Нади Месаровић пошљаоци прете и физички, наводећи да ће налог за физички напад на њу дати „својим људима у земљи“.

Трг Европе у Крагујевцу

Поводом 50 година од оснивања ЕУ, амбасадор Италије Алесандро Мерола отворио је прошле недеље Трг Европе у пешачкој зони у Крагујевцу. Изражавајући наду да ће бити још много оваквих тргова Европе у Србији, Мерола је рекао да се сви надају да ће Србија што пре ући у Европу.

Грчка изручује Рађена

Суд у Грчкој одлучио је да изручи Ернеста Рађена Хрватској због сумње да је учествовао у ратним злочинима. Овај 47-годишњи Србин из Хрватске оптужен је да је учествовао у убиству 43 хрватска цивила 1991. године у селу Шкабрња у близини Задра. Масовно убиство цивила у Шкабрњи једно је од највећих злочина током рата у бившој Југославији. Рађен је, иначе, био помоћни кошаркашки тренер у грчком прволигашу ПАОК из Солуна.

Дан победе над фашизмом

Лекције ужасног Другог светског рата из године у годину добијају све већи смисао и значај, а само заједничка одговорност и равноправно партнерство могу да представљају брану новим изазовима, конфронтацијама и екстремизму, рекао је прошле недеље руски председник Владимир Путин у говору на свечаној паради, поводом 62. годишњице победе над фашизмом. Он је истакао да одговорност и партнерство могу да спрече и све покушаје да се започну оружани сукоби или наруши безбедност у свету. Путин је 9. мај назвао празником са огромним моралним значајем и уједињавајућом снагом. „На овај дан увек се замислимо над судбином света, његовом стабилношћу и безбедношћу. (...) Сви смо дубоко захвални генерацији људи које је задесила тешка судбина рата, који су нам предали своје традиције братства и солидарности“, истакао је руски председник. „Они који се данас труде да унизе то непроцењиво искуство, који скривају споменике хероја рата, у ствари вређају сопствени народ и сеју мржњу и ново неповерење међу државама и људима“, истакао је руски председник.

Волфовицу се клима фотеља

Светска банка припрема смењивање свог председника, Американца Пола Волфовица. Истражни комитет њеног одбора извршних директора је оценио да је Волфовиц прекршио правила кад је пре 20 месеци својој интимној пријатељици Шахи Ризи (53) дао замашну повишицу, па да зато треба да поднесе оставку. Смена би нанела болан ударац вођству САД у глобалним пословима. Никад досад председник Светске банке није склоњен с дужности у кризној атмосфери каква сада влада. У захтевима за смењивање најенергичнији су представници земаља Европе, традиционалних савезника САД. О својој тежњи обавестили су администрацију америчког председника Џорџа Буша, који је недавно поновио да има „пуно поверење“ у Волфовица.

ОКО ПЛАНЕТЕ

Француска добила новог председника

Никола Саркози води Французе у Европу

Долазак Николе Саркозија на чело Француске, који је крајем претпрошле недеље добио 53,06 одсто гласова, поздравили су лидери Европске уније као коначан раскид са прошлошћу у Француској и придруживање генерацији политичара у Европи која је рођена педесетих година, дакле после Другог светског рата. Нови француски председник је примио честитке најпре од Џорџа Буша, затим Тонија Блера, Романа Продија, а посебно од Ангеле Меркел и Жозеа Мануела Бароза који су изразили наду да ће његовим доласком оживети „умртвљена“ Европа.

У Бриселу већ представљају Меркелову, Саркозија, Брауна и Бароза као реформистички „дрим-тим“. Од новог председника Француске очекује се да својом акцијом да неопходан подстицај изласку из политичке кризе, односно бло-

Америчка администрација задовољна

Победу Саркозија амерички званичници доживљају као комплетирање проамеричког заокрета у Европи. Канцеларка Ангела Меркел се, наиме, у Вашингтону доживљава као „нови снажни европски партнер“ а то својство се приписује и Саркозију.

Администрацију Џорџа Буша је обрадовала вест да је на место Жака Ширака, који је био оштри критичар инвазије на Ирак, дошао човек који је поручио: „Амерички пријатељи могу да рачунају с нашим пријатељством, Француска ће увек бити уз њих када им је потребно“.

Мађарско-јеврејско порекло

Рођен 1955. године у Паризу, Никола Саркози често изазива полемике због свог порекла, с обзиром на то што његов отац Пал Шаркози потиче из мађарске аристократске породице, а мајка Андре Малах је кћерка Јеврејина из Солуна. Нови председник Француске је често истицао колико је био везан за деду Арона Малаха, који му је усадио љубав према генералу Де Голу.

Супротно већини француских политичара, Никола Саркози није похађао елитну Националну школу за администрацију (ЕНА), али то што је радио као адвокат много је значајније, каже његови сарадници, јер га је то научило да разуме људе.

каде у којој се нашла Европа после маја 2005. када су Французи рекли „не“ тексту европског устава. Мада се Саркози, као уосталом и његов противкандидат Роајалова, у предизборној кампањи више бавио унутрашњом политиком, његови ставови према Европској унији су познати. Он је, одмах након победе на изборима, нагласио да је његовим доласком на чело државе Француска поново у Европи и да ће његово прво државничко путовање, после уласка у Јелисејску палату 16. маја, бити у Брисел и Немачку, која сада председава Европској унији. Саркози је и у предизборној кампањи, уместо новог референдума који је заговарала његова противкандидаткиња Сеголен Роајал, предложио доношење скраћене верзије уставне повеље, о којој би се изјаснио парламент и која би требало да замени пропали европски устав.

Оно, међутим, што Французе у овом тренутку много више занима јесте како ће се долазак новог председника одразити на њихове животе. О томе су мишљења оштро подељена. Саркози је у предизборној кампањи јасно наговестио да жели да редукује француски социјални модел и да ојача полицију, што код многих изазива подорење.

ж **б** (1923-2007)

Дана 30. априла ове године преминуо је Јован Весић, поштовани члан наше заједнице. Био је ветеран у црквеном хору *Јавор*, а претходно и члан *Калашког певачког друштва*. Једно време вршио је дужност благајника калашке Црквене општине и био члан Црквеног одбора. Био је виђан на црквеним славама од Јегре до Грабовца. Стицао је пријатеље у земљи и ван ње. Сахрана покојника обављена је 8. маја 2007. године уз саслужење калашког пароха оца Николе Почуче и помашког пароха оца Љубисава Милисавића. Испратили су га чланови хора *Јавор*, родбина, пријатељи и познаници. Лака му црна земља. Нека је покој души његовој.

VIII **abdb** **di** „**md** **bj**”

Балатонфењевиш, од 03. – до 09. јула 2007.

Самоуправа Срба у Мађарској у сарадњи са Српском самоуправом у Печују и Српском самоуправом II кварта у Будимпешти, осми пут организује летњи језички камп „Вук Караџић”, **h** **03. 07.** **□ 09. 07. 2007.** у Балатонфењешу на обали Балатона.

Очекују се пријаве деце од другог разреда основне школе до десетог разреда гимназије.

Рок за пријављивање: до 30. априла 2007.

Износ уплате: 15.000 фт.

Рок уплате: до 15. јуна 2007.

Табор се организује са циљем да се унапреди знање српског језика и познавање српске културе.

Информације можете добити преко телефона ССМ: 331-53-45 од Јадранке Драгојловић и Милана Ђурића, моб. 06/70-771-4823, др Јованке Ластић, моб. 06/70-337-2589.

jhg **□** **mm**

У Сечују ће се 22. маја одржати храмовна слава Летњи св. Никола. Света литургија почеће у 10 сати, а затим ће се код бисте патријарха Арсенија III Чарнојевића одржати кратак помен.

jhg **□** **b** **□** **. Gbd**

одржаће се у организацији Српске православне црквене општине, Српске самоуправе у Сегедину и Сегединске српске заједнице **19. □ 2007. hg**

Програм: у 10 сати Света литургија у сегединској српској православној цркви Литија, резање и преливање славског колача

Свечани пријем у црквеној порти, уз музику оркестра „Банат”

Kjikdh **abr** **nd**

Приказује представу: „Мостови Париза”

Мономјузикл о Едит Пјаф

Главна улога – Зорица Јурковић

Текст и режија – П. Милошевић и М. Рус

25, 27, 28. □ m19.30 b, велика сала КДЦСМ (Budapest, VI Nagymező u. 49.)

Улазнице искључиво путем резервације

Представу је помогла:

Јавна фондација за етничке и националне мањине

LKDH **□**

одржаће се **2. mg** **2007.** (**mm**) **□ 20 b**

у Дому културе „МOM”

(XII Budapest, Csörsz u. 18.)

Представиће се КУД „Табан” самосталним програмом,

уз пратњу оркестра „Гидо” из Бечеја

У програму учествује и етно-група „Бело платно” из Београда

После програма следи бал, уз пратњу оркестра „Зора”

id **abr** **nbgm**

у Луткарском позоришту „Kövér Béla” (Kövér Béla Bábszínház, Szeged, Tisza Lajos krt. 50.)

19. □ (m □) 2007. □ m **m20 b**

Душан Ковачевић: **Imgp**

представа на мађарском језику

(тужна комедија по Луки)

Режија: Радослав Златан Дорић Сценографија: Весна Дорић
Играју: Тибор Ембер, Милан Рус, Зорица Јурковић, Лајош Мезеи

YUBAC **drdrdb** **di**

igbd – **b** , **10 – 20. mb**

Поштовани родитељи!

Кошаркашка школа *Темпо* и ове године планира организовани одлазак наше деце на Копаоник, и учешће на летњем кошаркашком кампу **YUBAC**. Овога пута смо одлучили да на Копаонику боравимо десет дана, **h** **10. □ 20. m** .

Цена боравка у кампу је 250 евра по детету, од чега родитељи теба да плате **30.000 n** (**hb** **120 □**). Остатак средстава набавља се путем конкурса. Цена укључује смештај у апартманима „Сунчани врхови”, исхрану три пута дневно, опрему (осим патика), обезбеђене кошаркашке терене, лопте, реквизите и тренере.

Путовање ће се, као и прошле године, организовати уз договор са родитељима, приватним аутомобилима и мини-бусом Српског културног и документационог центра.

Одлазак деце у кошаркашки камп на Копаонику могућ је и у другим доле наведеним терминима, у сопственом аранжману.

Молимо све заинтересоване родитеље и децу да се до 20. маја ове године јаве организаторима кампа у Мађарској.

beg **ig**
06/30-392-6440, stepanov.milan@gmail.com

Hirib **di** **g** **ghdm** – 250 ЕУР

(**a** **ma**)

1: 30. јуни – 10. јули, **2:** 10. јули – 20. јули, **3:** 20. јули – 30. јули

4: 30. јули – 09. август, **5:** 09. август – 19. август

Guards – 350 ЕУР

(**md** **i** **d** , **□ 15 hg**)

1: 03. јули – 10. јули, **2:** 6. август – 13. август

Big m n camp – 350 ЕУР

(**md** **pg** , **□ 15 hg**)

1: 18. јули – 25. јули

Тимске **ibi** – 300 ЕУР

(**□** **ibi** **dbi**)

1: 9. август – 19. август, **2:** 19. август – 29. август

Pro camp

hg **md** **b** , **mb** – **g gm** **hg** **□**

ghab

Bgnpb **g id** **b gm** **abdm** : www.yubac.co.yu

Bgnpb **id** **hg** :

hg **ig** , **06-30-392-6440**

Мулти **dm** **mG** **mbm**

Представљају се мањине 17, 19. и 20. маја 2007.

17. мај у 18 сати – Отварање изложбе, излажу мањински уметници, и фото изложба Удружења „Глас Балкана”

18. мај у 18 сати – музички – књижевни сусрети:

мањински писци и песници

19. мај у 14.30 – Плесачница

19. мај у 20 – Концерт ансамбла Вујичић

(Адреса: Budapesti Művelődési Központ – XI Etele út 55.)

Недељни лист Срба у Мађарској. Адреса: Српске народне новине, 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Телефон: 475-0654. Главни уредник: Милан Степанов, секретар редакције: Милица Вукајловић. Оснивач и издавач: Српски демократски савез. За издавача: Андрија Рошков.

Финансира се на основу мањинског законца из државног буџета посредством Државне задужбине за мањине. Суфинансијер: Министарство културе и медија Републике Србије. Лист дистрибуира Мађарска пошта, а претплаћује се код издавача. Име и адресу послати на адресу Szerb Demokratikus Szövetség, 1065 Budapest, Nagymező u. 49 а уплатити поштанском уплатницом или на жиро-рачун број платног промета 11705008-20417439. Претплата на лист је 4000 фт. за целу годину. За иностранство годишње 40 EUR, (10.000 Фт) – Штампана: КОМП-прес Кфт. Одговорни пословођа: Ференц Ибош. – Технички руководиоци: Карољ Сабо. ♦ Српске народне новине на Интернету: Home page: www.snn.hu E-mail: stepanov.milan@gmail.com

HU ISSN 1215-072 x

Крсна слава Подгорице

Свечаном литијом улицама главног града Црне Горе којом је чинодејствовао митрополит црногорско-приморски Амфилохије, обележена је крсна слава Подгорице – Марковдан.

Митрополит Амфилохије се обратио верницима на простору на ком су некада били темељи цркве Светог Марка из VIII века, а сада се налази породична кућа Халида Ђечевића.

„Ово мјесто је мјесто сјећања, љубави и благослова овоме дому Ђечевића и мјесту на коме он почива, а кроз овај дом и цијелом граду Подгорици и свима његовим грађанима и благослов Светога Марка Божијег благослова и љубави за све и свја и

поштовања према свему божијем, а на првом мјесту сваком људском бићу,” рекао је митрополит Амфилохије у пригодној беседи. Он је породицу Ђечевић благословио, као и све оне који живе на простору где је некад била црква Светог Марка. Домаћин куће Халид Ђечевић захвалио је митрополиту Амфилохију на добрим жељама и пожелео да данашњи празник Светог Марка, као и сви будући празници донесу мир, љубав, пријатељство и добро здравље свим грађанима Подгорице.

Осим свештеника и црквених хоровра, у литији су били и бројни грађани Подгорице, као и лидери српских опозиционих странака у Црној Гори.

Свети апостол и јевађелист Марко – Марковдан

Сапутник и помоћник апостола Петра, који га назива сином (1 Петр. 5, 13). Када је био у Риму, на молбу верних, написао је Свето Јевађеље које је апостол Петар потврдио као истинито. Апостол Петар га је поставио за епископа и послао у Мисир (Египат) на проповед. Мисир беше сав у незнабоштву, идолопоклонству, гатарству... Али успео је да посеје семе Христове на-

уке. У Александрији је засновао Цркву Божију и поставио јој епископе, свештенике и ђаконе. У Александрији су га ухватили незнабошци и вукли улицама вичући: „Вуцимо вола у обор”. У тамници му се јавио прво ангел, па онда и сам Господ. Сутрадан, када су га поново вукли улицама, предао је душу Господу. Над његовим моштима догодила су се многа чуда.

Историјска литургија у Москви

Више од половине од укупног броја архијереја Руске заграницне цркве (РПЦЗ) и око трећине њених свештеника учествоваће у историјском богослужењу у Храму Христа Спаситеља које ће означити сједињење РПЦЗ са Московском Патријаршијом.

Очекује се да ће до 17. маја, када би требало да буде потписан Акт о канонском јединству, у Москву допутовати седам заграницних архијереја, међу којима би требало да бу-

де и поглавар РПЦЗ Митрополит Лавр, и више од 70 свештеника.

У Храм Христа Спаситеља ће доћи и више од 600 Руса, парохијана РПЦЗ. „Људи желе да виде својим очима Митрополита Лавра и свештенство Заграницне Цркве како се заједно са нашим причешћује из исте чаше”, рекао је протојереј Николај Балашов.

У храму Христа Спаситеља ће након тога бити отворена изложба посвећена историји РПЦЗ.

Позив из Келна

Ми, Српска православна парохија у Келну, позивамо Вас драга браћо и сестре, на духовно-културну манифестацију „Дани отворених врата” коју организујемо 02. и 03. јуна 2007. године у нашем Црквеном центру (Frankenplatz 15; 51149 Köln / Porz-Gremberghoven) на тему „Православље и Европа”.

Програм ове манифестације, која ће трајати два дана, у својој суштини садржи нашу искрену жељу за међуљудским и екуменским контактима хришћана и црква у средини у којој живимо. Тема „Православље и Европа” даје нама православним хришћанима могућност да у разговорима и екуменским контактима са другим хришћанима, изнађемо и потврдимо своје место, како у прошлости кроз историју, тако и у сада-

шњости и у будућности Европе. Такође желимо да овом манифестацијом укажемо и на заједничке хришћанске вредности, које су кроз векове створене у Европи, а које треба, како ми мислимо, да буду темељ њене будућности.

Уверени смо да је ова тема савремена и актуелна и да кроз овакве заједничке манифестације и учешће свих можемо и треба да дођемо до корисних и плодноних резултата на радост свих хришћана а у славу Божију.

Зато Вас позивамо, драга браћо и сестре, на „Дане отворених врата” да својим присуством и учешћем потврдите горе поменуте хришћанске намере и допринесете њиховом остваривању кроз живот у заједничкој нам средини.

Добро дошли!

Фото: Иван Јасинић

Ктитор Ратко

Ратко Ђекић из Дервенте гради манастир у Калифорнији. Посебно свечано било је на његовом ранчу у Ескандиду, где је за Ђурђевдан служен молебан и осветшано земљиште, на коме ће се градити манастир Срећења Господњег.

Уз саслужење више свештеника, земљиште је осветшао епископ западноамерички Максим. Поред конака у манастирском комплексу биће изграђено прихватилиште и камп за децу.

Занимљиво је да Ратко Ђекић као ктитор завршава још један манастир, овај у старом крају, у Доњој Бишњи, код Дервенте.

– Моја жеља била је да заједно са породицом изградимо манастир у Доњој Бишњи на имању где смо се родили и одрасли, а након тога да у Калифорнији, где сад живимо, направимо други манастир – каже ктитор Ратко Ђекић.

Он каже да му је жеља да ова два манастира и звона са црква у Ескандиду и дервентском селу убудуће позивају у исто време верни српски род на окупљање, мир и молитву за спасење свог рода, где год живи у свету.

– Док је наш брат Ратко припремао Ђурђевдански уранак код храма у Доњој Бишњи, ми смо у Калифорнији били у мислима с њима и радосни због осветшања земљишта за градњу новог манастира. Окупио се народ из свих крајева Америке. Дошли су да се диве младом епископу Максиму, који је служио молитву под храстом на топлој калифорнијском сунцу. Све су очи биле упрте према олтару. У молитвеној тишини могао се лист чути како пада са гране. Такву радост и лепоту човек може да доживи само једном у животу – рекла је Риста Ђекић удата Круљевић из калифорнијског града Ескандида.

Православље у Авганистану

У азијској држави Авганистан, шест и по пута већој од Србије, није до скоро било ниједног хришћанског храма. Недавно је после петнаест векова први пут служена света литургија. У земљи су међународне војне снаге, између осталог из Грчке (240 војника), Румуније (50) и Бугарске (170). Румунски гарнизон, иако најмањи, саградио је мали храм посвећен светоме Андреју Првозваном. Налази се на ивици великог војног аеродрома Кандахар, а у њему стално служи свештеник Георги Николеску. Пројект храма по-

тиче од америчког војника Семјела Смита, православца, који је био упуран до потпуне реализације, и поред бројних тешкоћа и непријатности. Сада и многи иновјерни радо долазе у православну цркву да се помолу.

Простори Авганистана били су до петог века претежно хришћански. Главна катедра је била у граду Херате. Епископи се помињу од другог века, као учесници појединих сабора, прво православни а потом монофизити-несторијанци. У XIV веку се присуство хришћанства потпуно гаси.